

202/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2022. december 15.

A főtanácsnok indítványa a C-181/21. és a C-269/21. sz. egyesített ügyekben | G. és társai (A rendes bíróságok bíráinak kinevezése Lengyelországban)

Collins főtanácsnok: minden tagállami bíróságra vonatkozik az a követelmény, hogy a törvény által megelőzően létrehozottnak kell lennie

Ezen elv attól függetlenül alkalmazandó, hogy e bíróságok a nemzeti jogrendszeren belül milyen szinten végeznek igazságszolgáltatási tevékenységet

A katowicei és a krakkói regionális bíróság (Lengyelország) külön előzetes döntéshozatal iránti kérelemben kérte a Bíróságtól, hogy a lengyelországi rendes bíróságok bíráinak kinevezésére irányuló eljárásoknak az uniós joggal való összeegyeztethetőségéről határozzon.

A C-181/21. sz. ügyben A.Z. bírót, akit annak ellenére neveztek ki a katowicei regionális bírósághoz, hogy a bírák képviselőiből álló közgyűlés a Krajowa Rada Sądownictwa (nemzeti igazságszolgáltatási tanács, a továbbiakban: KRS) jogállásával és működésének módjával kapcsolatos aggályok miatt nem nyilvánított véleményt, három bíróból álló tanácsban való eljárásra jelölték ki.

A C-269/21. sz. ügyben A.T. bírót akkor nevezték ki a krakkói regionális bírósághoz, amikor a bírák vonatkozó közgyűlésének véleménye már nem volt szükséges. Pályázatát a regionális bíróság azon testülete bírálta el, amelynek felét az igazságügyi miniszter nevezi ki. A.T. bíró olyan, három bíróból álló tanácsban járt el, amely elutasított egy ideiglenes intézkedés iránti kérelmet, és az ügyet visszautalta a kérdést előterjesztő bírósághoz.

E két bíróság az előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmekben a Bíróságot az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése által elismert, a bíróság törvény általi előzetes létrehozására vonatkozó elv értelmezését kéri. A kérdést előterjesztő bíróságok bizonytalanok azt illetően, hogy a bíróság összetétele megfelel-e ezen elvnek akkor, ha bizonyos tagjait (i) a bírói közgyűlés részvételét kizáró eljárásban, (ii) a főként a jogalkotó által kiválasztott tagokból álló KRS határozata alapján nevezték ki, és (iii) az adott kinevezési eljárásokban a sikertelen pályázóknak nem volt joguk arra, hogy az eljárást olyan bíróság előtt támadják meg, amely megfelel azon követelménynek, hogy törvény által megelőzően létrehozott legyen.

A mai napon ismertetett indítványában Anthony Michael Collins főtanácsnok kimondja, hogy tekintet nélkül hatáskörük terjedelmére vagy az adott állam igazságszolgáltatási hierarchiájában elfoglalt helyükre, **megkülönböztetés nélkül vonatkozik a tagállamok valamennyi bíróságára az a követelmény, hogy a törvény által megelőzően létrehozottnak kell lennie.**

Collins főtanácsnok a Bíróság ítélezései gyakorlatára¹ hivatkozva megerősíti, hogy e követelmény megsértésének

¹ 2022. március 29-i Getin Noble Bank ítélet, [C-132/20](#) (lásd a [52/22](#). sz. sajtóközleményt), 123-123. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési

megállapításához **számos olyan tényező átfogó értékelése szükséges, amelyek együttesen véve jogos kétségeket ébresztenek az ilyen bíróságon eljáró bírák függetlenségét és pártatlanságát illetően.**

Collins főtanácsnok a kérdést előterjesztő bíróságok által hivatkozott három tényezőt vizsgál.

Először is **az, hogy a kinevezési eljárásban nem vesz részt bírói önzagazgatási testület, önmagában nem eredményezi a bírói kinevezések jogszerűtlenségét.** A főtanácsnok – a 2018-tól a bírói közgyűlésnek a kinevezési eljárásban betöltött lecsökkent, és a KRS erősebb szerepétől függetlenül – megjegyzi, hogy a Lengyel Köztársaság Alkotmányának értelmében a bíróságok és a bírák függetlenségének őre a KRS, nem pedig a bírák bármilyen közgyűlése vagy valamilyen bírósági testület. A Bíróság ítélkezési gyakorlatának² értelmében az, hogy a bírósági testület felét az igazságügyi miniszter választotta ki, nem ellentétes automatikusan az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében foglalt követelményekkel.

Másodszor, a KRS szerepét illetően Collins főtanácsnak a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatára³ támaszkodik, amelynek értelmében **egy olyan szervnek, mint a KRS, a kinevezési eljárásokban való részvétele önmagában ezen eljárásban nem ébreszt kétségeket a bírák függetlenségét illetően.** Eltérő következtetésre lehet jutni, ha egy ilyen szerv részvétele, egyéb releváns tényezőkkel és a bírák kiválasztásának feltételeivel együtt, ilyen kétségeket ébreszthet.

Harmadszor, a rendes bíróságokhoz való bírói kinevezési eljárások megtámadásának lehetőségét illetően a főtanácsnok álláspontja szerint **a legfelsőbb bíróság rendkívüli ellenőrzéssel és közügyekkel foglalkozó tanácsára⁴ ruházott azon jogkört, hogy a KRS határozatait ebből a szempontból felülvizsgálja, jelentős mértékben és jogellenesen korlátozták.** A főtanácsnok a Bíróság által a C-824/19 ítéletben⁵ kifejtett érvelését követve megállapítja, hogy szükség van hatékony bírói felülvizsgálatra, amennyiben a kinevezési eljárást jellemző valamennyi releváns tényező olyan, hogy a jogalanyokban rendszerszintű kételyeket ébreszthetnek az ezen eljárásban kinevezett bírák függetlenségét és pártatlanságát illetően. A főtanácsnok álláspontja szerint **a kérdést előterjesztő bíróságok nem terjesztettek elő olyan, akár rendszerszintű, akár egyéni jellegű bizonyítékot, amely alátámasztaná, hogy ezzel kapcsolatban jogos és komoly kétségek merültek volna fel.**

A kérdést előterjesztő bíróságok vizsgálatára tekintettel a főtanácsnok úgy véli, hogy e három tényező **önmagában nem elegendő annak megállapításához, hogy az az eljárás, amely az olyan bírónak, mint A.Z. és A. T., a rendes bíróságokhoz való kinevezését eredményezte, az uniós jog követelményeivel ellentétes lenne.**

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben

gyakorlat.

² 2020. július 9-i Land Hessen ítélet, [C-272/19](#) (lásd a [85/20](#). sz. sajtóközleményt), 55-56. pont.

³ 2022. február 22-i Openbaar Ministerie (A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság) ítélet, [C-562/21 PPU](#) és [C-563/21 PPU](#) (lásd a [32/22](#) sz. sajtóközleményt), 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁴ Lásd ebben az értelemben: Collins főtanácsnok [C-204/21](#). sz., Bizottság kontra Lengyelország (A bírák függetlensége és magánélete) ügyre vonatkozó indítványának 93–111. pontjai (lásd még a [201/22](#) sz. sajtóközleményt).

⁵ 2021. március 2-i A. B. és társai (A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat) ítélet, [C-824/18](#) (lásd a [31/21](#) sz. sajtóközleményt), 128-136. o.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Az ismertetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

